

Nr 78.

Godkänd av första kammaren den 7 mars 1933.
Godkänd av andra kammaren den 7 mars 1933.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av de i statsverkspropositionen behandlade frågorna angående redovisningen å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader samt ändrad uppställning av riksstatens utgiftssida.

(Statsutskottets utlåtande nr 18.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 3 januari 1933 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1933/1934 har under punkt 3, sid. 16—21, av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, avseende "Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor", till behandling upptagits frågan om redovisningen å riksstaten av anslagen till expenser och till tryckningskostnader.

Vidare hava under punkt 4 av samma statsrådsprotokoll, sid. 21—25, framlagts vissa grunder för en omläggning av riksstatens utgiftssida.

Vad till en början beträffar frågan om redovisning av de utgifter, som för närvarande belasta vederbörande huvudtitlars expensanslag och tryckningskostnadsanslag, delar riksdagen departementschefens uppfattning, att utgifter för renskrivning hädanefter böra genomgående redovisas såsom avlöningskostnader, något som även förutsatts vid tidigare gjorda reformer på detta område. Ej heller har riksdagen något att erinra mot, att kostnaden för blankettryck m. m. för framtiden redovisas såsom expenser, samt att tryckningskostnadsanslagen bekostas endast egentligt publikationstryck. Samtliga hyreskostnader synas utan olägenhet kunna sammanföras under ett särskilt anslag å sjätte huvudtiteln.

De av departementschefen angivna grunderna för begränsning av expensutgifterna föranleda icke till någon erinran från riksdagens sida, i all synnerhet som dessa grunder synas överensstämma med vad som i vissa hänseenden redan tillämpats under de senaste åren.

Departementschefen har vidare förordat en överflyttning av expenser och tryckningskostnader från huvudtitlarnas gemensamma förslagsanslag för dessa ändamål till anslag för de särskilda ämbetsverken eller för viss grupp ämbetsverk eller myndigheter. Denna uppdelning har i det föreliggande riksstatsförslaget genomförts allenast beträffande länsstyrelserna och domkapitlen. Riksdagen, som här nedan yttrar sig rörande sättet för redovisningen av expenser och tryckningskostnader i allmänhet, har icke haft något att erinra mot den verkställda omläggningen i fråga om anslagen till länsstyrelserna och domkapitlen.

Vad därefter särskilt beträffar tryckningskostnadsanslagen, ansluter sig riksdagen till departementschefens uppfattning om nödvändigheten av att under rådande förhållanden största möjliga begränsning sker av utgifterna för statens tryck och finner för sin del de av Kungl. Maj:t genom utfärdandet av kungörelsen den 2 december 1932 (nr 561) vidtagna åtgärderna i detta hänseende vara välbetänkta.

Departementschefens förslag i ovan berörda delar synes utgöra ett fullföljande av de synpunkter rörande besparingar i huvudtitlarnas expensanslag, som upptagits till behandling av 1927 års statsrevisorer och som statsutskottet vid 1928 års riksdag fann vara ur ekonomisk synpunkt av synnerlig vikt. Vidkommande åter spörsmålet om redovisning i riksstaten av utgifter för expenser och tryck är detta en fråga, som knappast kan anses i högre grad sammanhänga med frågan om begränsning av statens utgifter och som bör bedömas framförallt med hänsyn till praktiska synpunkter och önskvärdheten av att erhålla bästa möjliga överskådlighet över utgifterna i fråga.

Beträffande då departementschefens uttalande rörande ändrade grunder för uppställning av riksstatens utgiftssida — avseende icke blott ovan nämnda anslag utan det övervägande antalet anslag — vill riksdagen framhålla, att jämväl riksdagen är av den uppfattningen, att ur formell synpunkt den nuvarande uppställningen av riksstates utgiftssida i många hänseenden giver anledning till berättigad erinran. Enhetliga grunder för uppställningen saknas och detta icke blott de olika huvudtitlarna emellan utan även inom en och samma huvudtitel. Det är emellertid av stor vikt, att de förändringar, som i detta avseende anses böra genomföras, med hänsyn till såväl riksdagsbehandling av anslagen som redovisning och bokföring av desamma, genomföras på ett så praktiskt sätt som möjligt. Departementschefen har nu såsom utgångspunkt för den nya uppställningen angivit, att samtliga till en myndighet hänförliga utgifter böra redovisas å anslag till samma myndighet samt att fördenskull för varje myndighet böra i regel anvisas två anslag, nämligen ett avlöningsanslag och ett omkostnadsanslag. För vissa enhetliga myndighetsgrupper såsom länsstyrelserna, domkapiteln m. fl. böra dock anvisas gemensamhetsanslag för å ena sidan avlöningar och å andra sidan omkostnader.

Det av departementschefen sålunda ifrågasatta tillvägagångssättet synes riksdagen vara en utväg att lösa de svårigheter, som givetvis äro förenade med spörsmålet om en fullt rationell uppställning av riksstaten. Emellertid torde, enligt vad riksdagen kan finna, även andra möjligheter förefinnas och andra grunder tänkas för genomförandet av en reform på detta område. En anslagsuppdelning efter de ändamål, till vilka anslagen anvisats, lärer sålunda även kunna tänkas såsom utgångspunkt för uppställningen. En dylik uppdelning förekommer också på flera ställen i nu gällande riksstat. Det är enligt riksdagens mening önskvärt, att även denna metod underkastas närmare omprövning, innan beslut fattas om den framtida uppställningen av riksstaten. Härigenom torde nämligen ett mera allsidigt bedömande kunna ske beträffande dessa frågor, som särskilt för riksdagens del äro av mycket stor betydelse. Riksdagen måste för övrigt finna, att, innan slutligt avgörande träffas i fråga om riksstatens uppställning, riksdagen bör bliva i tillfälle att mera i detalj granska förslag härutinnan, beräkning av verkens lönestater m. m. Med utgångspunkt från vissa allmänna minimifordringar på riksstaten och de särskilda staternas uppställning samt på budgetredovisningen torde man böra eftersträva att vinna största möjliga enhetlighet i uppställningen och anslut-

ning till bokföringen utan att dock riksstatens uppställning skall behöva göras beroende av den egentliga bokföringen. Riksdagen har, med hänsyn till vad sålunda anförts, ansett erforderligt, att den utredning, som igångsatts rörande förändrad uppställning av riksstaten, omfattar även de synpunkter på frågan, som av riksdagen sålunda angivits. Sedan utredningen slutförts, anser riksdagen för sin del önskvärt, att riksdagen bliver satt i tillfälle att granska resultatet, innan förslag till riksstat, uppställd enligt nya grunder, förelägges riksdagen för tillämpning ett visst budgetår. Därest en mera detaljerad granskning icke kunnat i förväg av riksdagen verkställas, torde nämligen möjlighet för riksdagen att sedermera vidtaga jämkningar i föreslagna grunder knappast förefinnas.

Riksdagen får alltså för Eders Kungl. Maj:t giva till känna sin ovan uttalade uppfattning beträffande spörsmålen om redovisningen av expenser och tryckningskostnader samt rörande förändringar i riksstatens uppställning.

Stockholm den 7 mars 1933.

Med undersätlig vördnad.

Nr 79.

Godkänd av första kammaren den 7 mars 1933.

Godkänd av andra kammaren den 7 mars 1933.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverksproposition gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

(Statsutskottets utlåtande nr 19.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 3 januari 1933 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag, under rubrik "För flera huvudtitlar gemensamma frågor" (punkt 7) föreslagit riksdagen att *dels* besluta, att till ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås, elektrotekniska fackskolan i Västerås, lantbruks- och mejeriiinstitutet vid Alnarp samt flottans pensionskassa skola under budgetåret 1933/1934 utgå tillfälliga lönetillägg enligt enahanda bestämmelser som för budgetåret 1932/1933;

dels förklara, att i fråga om tillerkännande av tillfälliga lönetillägg åt icke-ordinarie befattningshavare skall för budgetåret 1933/1934 gälla vad i sådant hänseende blivit för budgetåret 1932/1933 beslutat;